

וְשָׂרְנָא אִיהִי דְיוֹקְנָא דְמִנְרֵתָא, וְצָרִיף לְמַהוּי לִימִינָא, וְעֵלָה אֶתְמַר הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, וּפְתוּרָא דְשַׁבַּת צָרִיף לְמַהוּי לְשִׁמְאֵלָא, וְעֵלָה אֶתְמַר הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יְצַפִּין, מְטָה בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וְשַׁבַּת אִיהוּ אוֹת בְּרִית מִיְלָה, אוֹת דְתַפְלִין, מָאן דְמַחְלֵל דָּא כְּאֵלוּ מַחְלֵל דָּא, תַּפְלִין דְרִישָׁא לְקַבֵּל זְכוּר, תַּפְלִין דְיָד לְקַבֵּל שְׂמוֹר, מָה רְשׁוֹת הַרְבִּים אִיהוּ חֲלוּל שַׁבַּת, אוֹף הָכִי אוֹת בְּרִית אִיהִי חֲלוּל דִּילִיָּה זוּנָה, וְדָא רְשׁוּ נּוֹכְרָאָה, לִית פְּקוּדָא דְעֵשָׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה דְלֹא (דף נ ט"ב) אֲשַׁתַּפַּח בְּשַׁבַּת, וּבְגִין דָּא שַׁבַּת הִיא שְׁקוּלָה כְּכֹל אוֹרֵייתָא כְּלָה.

וְכֵן שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה אֶתְקַרִּיאַת שׁוּפְרָא, מְסֻטְרָא דְשְׂכִינְתָא עֵלְאָה דְאִיהִי שׁוּפְרָא גְדוֹל, תַּקַּע בְּשׁוּפְרָא גְדוֹל לְחִירוֹתָנּוּ, תַּקַּע שׁוּפְרָא אִיהוּ לְשׁוֹן תַּקִּיעָה דְוַדְאִי שְׂכִינְתָא תַּתְּאָה אִיהִי תַקִּיעָה דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא מְסֻטְרָא דִימִינָא, וְאֶתְקַרִּיאַת שְׂבָרִים דִּילִיָּה מְסֻטְרָא דְשִׁמְאֵלָא, וְאֶתְקַרִּיאַת תְּרוּעָה דִּילִיָּה מְסֻטְרָא דְעַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, דְאִיהוּ דַעַת, וּבְגִין דָּא אֶתְמַר (תהלים פט טז) אֲשָׂרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, יוֹדְעֵי כְדַעַת, דְאֶתְמַר בֵּיה (משלי ג כ) בְּדַעַתוֹ תְהוֹמוֹת נִבְקְעוּ, וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ (שם כד ט). אִיהִי שׁוּפְרָא, וְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא קוּל הַשׁוּפְרָא, וּבְזִמְנָא דְהִיא סְלֵקָא לְגַבִּיהַּ בְּתַלְתַּת קְטָרִין אֵלִין, אֶתְמַר בֵּיה (שמות יט יט) וַיְהִי קוּל הַשׁוּפְרָא הוֹלֵךְ וְחִזַּק מְאֹד, הוֹלֵךְ בְּתַקִּיעָה, וְחִזַּק בְּשְׂבָרִים, מְאֹד בְּתְרוּעָה.

וְאִיהִי יוֹם הַכַּפּוּרִים, וְכַד אֶתְקַשְׁטַת קְדָמִיהַּ בְּלְבוּשֵׁין שְׂפִירִין דְאֵינּוֹן לְבוּשֵׁי כַפָּרָה, אֶתְקַרִּיאַת צִיץ דִּילִיָּה, מְצַנְפַת דִּילִיָּה, אֲכַנֵּט דִּילִיָּה, אִיהִי כְלִילָא מְאֲרַבַּע בְּגָדֵי לְבָן מְסֻטְרָא דִימִינָא, וּמְאֲרַבַּע בְּגָדֵי

וְהַנֵּר הוּא צוּרַת הַמִּנּוֹרָה, וְצָרִיף לְהִיּוֹת לִימִין, וְעֵלִיָּה נְאֻמַּר הַרוּצָה לְהַחֲפִים יְדָרִים, וְשַׁלְחַן הַשַּׁבַּת צָרִיף לְהִיּוֹת לְשִׁמְאֵל, וְעֵלִיו נְאֻמַּר הַרוּצָה לְהַעֲשִׂיר יְצַפִּין. הַמְטָה בֵּין צָפוֹן לְדָרוֹם, וְשַׁבַּת הִיא אוֹת בְּרִית מִיְלָה, אוֹת הַתַּפְלִין, מִי שְׂמַחְלֵל אֶת זֶה כְּאֵלוּ מַחְלֵל אֶת זֶה. תַּפְלִין שֶׁל רֹאשׁ כְּנֶגֶד זְכוּר, תַּפְלִין שֶׁל יָד כְּנֶגֶד שְׂמוֹר, מָה רְשׁוֹת הַרְבִּים הוּא חֲלוּל שַׁבַּת, אִף כִּף אוֹת בְּרִית הִיא חֲלוּל שְׁלוֹ זוּנָה, וְזוֹ רְשׁוֹת נְכֻרָה, אֵין מְצוּת עֲשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה שְׁלֹא נִמְצְאָת בְּשַׁבַּת, וּמִשׁוּם זֶה, הַשַּׁבַּת הִיא שְׁקוּלָה כְּכֹל הַתּוֹרָה כְּלָה.

וְכֵן שְׂכִינְתָא תַּתְּוֹנָה נְקַרֵּאת שׁוּפְרָא מְצַד הַשְּׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה שֶׁהִיא שׁוּפְרָא גְדוֹל, תַּקַּע בְּשׁוּפְרָא גְדוֹל לְחִירוֹתָנּוּ, תַּקַּע שׁוּפְרָא לְשׁוֹן תַּקִּיעָה, שְׂוֵדְאִי שְׂכִינָה תַּתְּוֹנָה הִיא תַקִּיעָה שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא מְצַד הַיְמִין, וְנִקְרֵאת שְׂבָרִים שְׁלוֹ מְצַד הַשִּׁמְאֵל, וְנִקְרֵאת תְּרוּעָה שְׁלוֹ מְצַד הַעַמּוּד הָאֲמַצְעִי, שֶׁהוּא דַעַת, וּמִשׁוּם זֶה נְאֻמַּר אֲשָׂרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה, יוֹדְעֵי כְדַעַת, שְׂנֵאֻמַּר בּוֹ בְּדַעַתוֹ תְהוֹמוֹת נִבְקְעוּ. וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלָאוּ, הִיא שׁוּפְרָא, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא הוּא קוּל הַשׁוּפְרָא, וּבְזִמְנָא שֶׁהִיא עוֹלָה אֵלָיו בְּשַׁלְשֶׁת הַקְּשָׁרִים הַלְלוּ, נְאֻמַּר בּוֹ וַיְהִי קוּל הַשׁוּפְרָא הוֹלֵךְ וְחִזַּק מְאֹד, הוֹלֵךְ בְּתַקִּיעָה, וְחִזַּק בְּשְׂבָרִים, מְאֹד בְּתְרוּעָה.

וְהוּא יוֹם הַכַּפּוּרִים, וּכְשֶׁמִּתְקַשְׁטַת לְפָנָיו בְּלְבוּשֵׁים יְפִים, שֶׁהֵם לְבוּשֵׁי כַפָּרָה, הִיא נִקְרֵאת הַצִּיץ שְׁלוֹ, הַמְצַנְפַת שְׁלוֹ, הָאֲכַנֵּט שְׁלוֹ. הִיא כְּלוּלָה מְאֲרַבַּעַה בְּגָדֵי לְבָן מְצַד הַיְמִין, וּמְאֲרַבַּעַה בְּגָדֵי זָהָב מְצַד

דִּילִיָּה, אִיהִי כְלִילָא מְאֲרַבַּע בְּגָדֵי לְבָן מְסֻטְרָא דִימִינָא, וּמְאֲרַבַּע בְּגָדֵי

זַהב מְסֻטָּרָא דְשְׁמַאלָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא
 דְּאַתְקַשְׁטַת בְּאַלִּין לְבוּשִׁין דְּכַפְרָה אֶתְמַר
 בַּהּ (אסתר ה א) וְתַלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת, וּבַהוּן
 עֲאֵלַת לְפָנֵי וְלְפָנִים, הָדָא הוּא
 דְּכִתִּיב (שם) וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית הַמְּלָךְ
 הַפְּנִימִית, וּבַהוּן נְשֹׂאָה חֵן בְּעֵינָיו, וְרָזָא דְמַלְהָ
 וְרֵאִיתִיָּה לְזַכּוֹר בְּרִית עוֹלָם (בראשית ט טז), וּמִיָּד
 אַדְנָ"י שְׁמַעָה אַדְנָ"י סְלָחָה אַדְנָ"י הַקְּשִׁיבָה
 וְעֵשָׂה אֶל תְּאַחֵר (דניאל ט ט).

הַשְּׁמַאל. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁמַתְקַשְׁטַת
 בְּלְבוּשִׁים הַלְלוּ שֶׁל כַּפְרָה, נֶאֱמַר
 בַּהּ וְתַלְבַּשׁ אֶסְתֵּר מַלְכוּת, וּבַהֶם
 נִכְנַסְתָּ לְפָנֵי וְלְפָנִים. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
 וַתַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית הַמְּלָךְ
 הַפְּנִימִית, וּבַהֶם נְשֹׂאָה חֵן בְּעֵינָיו,
 וְסוּד הַדְּבָר - וְרֵאִיתִיָּה לְזַכּוֹר בְּרִית
 עוֹלָם, וּמִיָּד אַדְנָ"י שְׁמַעָה אַדְנָ"י
 סְלָחָה אַדְנָ"י הַקְּשִׁיבָה וְעֵשָׂה אֶל
 תְּאַחֵר.

פּוֹרִים אֶתְקָרִיאת עַל שֵׁם יוֹם הַפּוֹרִים,
 דְּעִתִּידִין לְאַתְעַנְגָּא בֵּיהּ, וְלִשְׁנוּיֵי לִיהּ
 מְעַנוּי לְעַנְג, וּמַה דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא אֶסּוּר בֵּיהּ
 נְעִילַת הַסַּנְדֵּל, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֶתְמַר בַּהּ (שיר ז
 ב) מַה יָּפוּ פַעְמִיךָ בַּנְּעָלִים בַּת נְדִיב, וְעַנוּגָּא
 וְחִדּוּהּ וְכַמְּה טְבִין מְזוּמָּנִין לְגַבְּהּ, וְדָא יְהֵא
 בְּזוּמָּנָא דְּפוּרְקָנָא בְּעַגְלָא.

פּוֹרִים נֶקְרֵאת עַל שֵׁם יוֹם
 הַפּוֹרִים, שְׁעִתִּידִים לְהִתְעַנְג בּוֹ,
 וְלִשְׁנוֹת אוֹתוֹ מְעַנוּי לְעַנְג, וּמַה
 שְׁהִיא שְׁכִינָה אֶסּוּר בּוֹ נְעִילַת
 הַסַּנְדֵּל, בְּאוֹתוֹ זְמַן נֶאֱמַר בַּהּ מַה
 יָּפוּ פַעְמִיךָ בַּנְּעָלִים בַּת נְדִיב, וְעַנְג
 וְשְׁמִחָה, וְכַמְּה טוֹבוֹת מְזוּמָּנוֹת
 אֵלֶיהָ, וְזֵה יְהִיָּה בְּזְמַן הַגְּאֻלָּה
 בְּמַהֲרָה.

וּמַאן גְּרַם עַנוּי לְשְׁכִינְתָּא בְּגִלוּתָא, אֶלָּא רָזָא
 דְּמַלְהָ וּבְכַן אָבֵא אֶל הַמְּלָךְ אֲשֶׁר לֹא
 כְּדַת (אסתר ד טז), בְּגִין דְּעֲאֵלַת בְּלָא בְּעָלָהּ, דְּאַתְמַר
 בֵּיהּ (דברים לג) מִיִּמִּינוֹ אֵשׁ דַּת לָמוֹ, דְּבִטְלוּ בַּהּ
 אוֹרִיָּתָא, וְדָא גְרַם אַבּוּדָא דְּבִית רֵאשׁוֹן וְשִׁנֵּי,
 הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (אסתר ד טז) וְכֹאֲשֶׁר אָבְדִיתִי
 אָבְדִיתִי, וְעַם כָּל דָּא אָף עַל גַּב דְּעֲאֵלַת בְּלָא
 בְּעָלָהּ דְּאִיהוּ דְּבְרֵי תוֹרָה, עַם כָּל דָּא עֲאֵלַת
 בְּאַבְהֶן, דְּאִינוּן שְׁלֶשֶׁת יָמִים לִילָה וַיּוֹם
 דְּאַתְעַנְתָּ בַּהוּן, וְאִינוּן סְהַדִּין דְּעוֹלָמְתָא עֲאֵלַת
 בֵּיהּ לְמַלְכָּא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (שם ב יג) וּבָזָה
 הַנְּעֵרָה בָּאָה אֶל הַמְּלָךְ, נְעֵרָה וְדֹאִי בָּאָה אֶל
 הַמְּלָךְ דְּאִישׁ לֹא יָדְעָה אֶלָּא בְּעָלָהּ, וְכַמְּה
 דְּבַעֲרָב הִיא בָּאָה נְעֵרָה בְּתוּלָה וְדֹאִי, הָכִי נָמִי
 בְּבִקְרָה הִיא שְׁבָה נְעֵרָה בְּתוּלָה וְדֹאִי, וּבַהּ עָרַב
 וּבִקְרָה פַעְמִים קוֹרִין לְיִשְׂרָאֵל בְּעָלָהּ, וְסְהַדִּין
 עָלָהּ דְּלֹא חִלִּיפַת לִיהּ הִיא וּבְנַהָא בְּאַחְרָא, וּבְגִין דָּא יִשְׂרָאֵל אָמְרִין בְּכָל

וּמִי גְרַם עַנוּי לְשְׁכִינָה בְּגִלוּתָא?
 אֶלָּא סוּד הַדְּבָר, וּבְכַן אָבֵא אֶל
 הַמְּלָךְ אֲשֶׁר לֹא כְדַת, מְשׁוּם
 שְׁנִכְנַסְתָּ בְּלִי בְּעָלָהּ, שְׁנֶאֱמַר בּוֹ
 מִיִּמִּינוֹ אֵשׁ דַּת לָמוֹ, שְׁבִטְלוּ בַּהּ
 תּוֹרָה, וְזֵה גְרַם אָבְדֵן שֶׁל בֵּית
 רֵאשׁוֹן וְשִׁנֵּי, זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְכֹאֲשֶׁר
 אָבְדִיתִי אָבְדִיתִי. וְעַם כָּל זֶה, אָף
 עַל גַּב שְׁנִכְנַסְתָּ בְּלִי בְּעָלָהּ, שְׁהוּא
 דְּבְרֵי תוֹרָה, עַם כָּל זֶה נִכְנַסָּה עַם
 הָאֲבוֹת, שְׁהֵם שְׁלֶשֶׁת יָמִים לִילָה
 וַיּוֹם שְׁהִתְעַנְתָּה בְּהֶם, וְהֵם עִידִים
 שְׁהַעֲלָמָה נִכְנַסָּה עִמוֹ לְמַלְךְ. זֶהוּ
 שְׁפָתוֹב וּבָזָה הַנְּעֵרָה בָּאָה אֶל
 הַמְּלָךְ, נְעֵרָה וְדֹאִי בָּאָה אֶל
 הַמְּלָךְ, שְׁאִישׁ לֹא יָדְעָה אֶלָּא
 בְּעָלָהּ, וּכְמוֹ שְׁבַעֲרָב הִיא בָּאָה
 נְעֵרָה בְּתוּלָה וְדֹאִי, כִּף גַּם בְּבִקְרָה
 הִיא שְׁבָה נְעֵרָה בְּתוּלָה וְדֹאִי, וּבַהּ
 עָרַב וּבִקְרָה פַעְמִים קוֹרִין לְיִשְׂרָאֵל
 בְּעָלָהּ, וּמְעִידִים עָלֶיהָ שֶׁלֹּא
 חִלִּיפָה אוֹתוֹ הִיא וּבְנִיָּה בְּאַחֵר,
 וּמְשׁוּם זֶה יִשְׂרָאֵל אוֹמְרִים בְּכָל

בְּכָל יְמֵי חַיֵּינוּ, וְזֶהוּ שְׁפָתוֹב וְכֹאֲשֶׁר אָבְדִיתִי אָבְדִיתִי, וְעַם כָּל זֶה, אָף עַל גַּב דְּעֲאֵלַת בְּלָא בְּעָלָהּ, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (דברים לג) מִיִּמִּינוֹ אֵשׁ דַּת לָמוֹ, דְּבִטְלוּ בַּהּ אוֹרִיָּתָא, וְדָא גְרַם אַבּוּדָא דְּבִית רֵאשׁוֹן וְשִׁנֵּי, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (אסתר ד טז) וְכֹאֲשֶׁר אָבְדִיתִי אָבְדִיתִי, וְעַם כָּל דָּא אָף עַל גַּב דְּעֲאֵלַת בְּלָא בְּעָלָהּ דְּאִיהוּ דְּבְרֵי תוֹרָה, עַם כָּל דָּא עֲאֵלַת בְּאַבְהֶן, דְּאִינוּן שְׁלֶשֶׁת יָמִים לִילָה וַיּוֹם דְּאַתְעַנְתָּ בַּהוּן, וְאִינוּן סְהַדִּין דְּעוֹלָמְתָא עֲאֵלַת בֵּיהּ לְמַלְכָּא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב (שם ב יג) וּבָזָה הַנְּעֵרָה בָּאָה אֶל הַמְּלָךְ, נְעֵרָה וְדֹאִי בָּאָה אֶל הַמְּלָךְ דְּאִישׁ לֹא יָדְעָה אֶלָּא בְּעָלָהּ, וְכַמְּה דְּבַעֲרָב הִיא בָּאָה נְעֵרָה בְּתוּלָה וְדֹאִי, הָכִי נָמִי בְּבִקְרָה הִיא שְׁבָה נְעֵרָה בְּתוּלָה וְדֹאִי, וּבַהּ עָרַב וּבִקְרָה פַעְמִים קוֹרִין לְיִשְׂרָאֵל בְּעָלָהּ, וְסְהַדִּין עָלָהּ דְּלֹא חִלִּיפַת לִיהּ הִיא וּבְנַהָא בְּאַחְרָא, וּבְגִין דָּא יִשְׂרָאֵל אָמְרִין בְּכָל

וּמָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה
אֶחָד, שְׁמִיעַ אֶחָד, שְׁמִיעַ אֶחָד, אֶחָד
נְטִיר לָהּ, בְּגִין דְּאָח לְצַרְהּ יוֹלֵד (משלי יז
יז), וְעַלֵּיהּ אֶתְמַר (תהלים לב ז) אֶתְה סִתֵּר לִי, בְּרוּךְ
אֶתְה בְּבוֹאָךְ (דברים כח ו), יְהוּדָה אֶתְה יוֹדוּךְ
אֶחִיד (בראשית מט כח), בְּגִין דְּבִיהּ יְהוָה וּבִיהּ ד',
בִּיה אִיהִי נְטִירָא.

וְעַלֵּיהּ אֶתְמַר (אסתר ב ז) וַיְהִי אִמֵּן אֶת הַדְּסָה,
הוּא אוּמֵן דִּילָהּ וְאִיהִי אִמֵּנוּה דִּילָהּ,
וְדָא אִיהוּ דְאֶתְמַר (שם כ) כְּאֶשֶׁר הִיתָה כְּאִמֵּנוּה
אֶתוּ, וְלֹא נִגַע בָּהּ נּוֹכְרָאָה דְאִיהוּ אֶחְשׂוּרוּ"ש,
בְּגִין דְּאָח עֲמָה וְדָאִי, וְאִיהוּ סִתֵּיר לָהּ מְנִיה,
בְּמָאִי סִתֵּיר לָהּ מְנִיה בְּנִקְוֹדָה דְאִיהִי קוּצָא
דְּאֶת ד' מִן אֶחָד, א"ח נְטִיר ד', דְּלֹא יִתְקַרֵּב
לְגַבְהּ אַחַר, הַדָּא הוּא דְכִתִּיב (ישעיה מב ח) אֲנִי
יְהוָה הוּא שְׁמִי וּכְבוֹדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן, וְהָאִי
נִקְוֹדָה אִיהִי אוֹת בְּרִית, דְּבָהּ אֲשַׁתְּלִים א"ח
לְעֶשֶׂר, וּבָהּ אֶתְעַבֵּיד י', וּמָאֵן דְּמִשְׁקַר בְּבְרִית
מִלָּה גָרִים לְאֶסְתֵּלְקָא מִיְנִיה (דף נח
ע"א) שְׁכִינְתָא, דְאִיהִי יְחוּדָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְשְׁלִיט עַלֵּיהּ ש"ד דְאִיהוּ אַחַר.

וְדָאִי י' דְשִׁדִּי, אִיהִי קוּצָא מִן ד' דְאֶחָד, וְאִם
מִשְׁקַר אַעֲבַר קוּצָא מִן ד' מִן אֶחָד
וְאֶשְׁתָּאֵר אַחַר, וּבְגִין דָּא אָמַר קָרָא (שמות לד
יז) לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחַר וְגוֹמֵר, וּבְהִיהוּ
זְמַנָּא דְשְׁלֵטָא עַל בַּר נֶשׁ שֵׁד דְאִיהוּ אֵל אַחַר,
אִיהוּ מִשְׁתַּעֲבֵד בִּיהּ בְּכָל מִינֵי עַנּוּיִין, וְחֻבָּא
דָּא גָרַם לְיִשְׂרָאֵל לְאֶשְׁתַּעֲבָדָא בְּהוּן אוּמִין
דְּעַלְמָא.

וּמָאֵן דְּנְטִיר אוֹת בְּרִית בְּכָל אֶתְר דְאִיהִי, בֵּין
בְּבְרִית מִלָּה, בֵּין בְּשִׁפְתַּי וּיְמִין טְבִינ,
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיר לִיהּ בְּגִינָה בְּכָל אֶתְר,
וּמְכַסֵּי עַלּוּי מִשְׁנָאוּי, כְּגוֹנוּנָא דְמִשְׁה דְאֶתְמַר

יום שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה
יהוה אחד, שמע אחד, שמע אחד, שם
א"ח ע"ד, א"ח שומר אותה,
משום שאח לצרה יולד, ועליו
נאמר אתה סתר לי, ברוך אתה
בבאך, יהודה אתה יודוך אחיך,
משום שבו יהוה ובו ד', בו היא
שמונה.

ועליו נאמר ויהי אמן את הדסה,
הוא אמן שלה והיא אמונה שלו,
וזהו שנאמר כאשר היתה כאמנה
אתו, ולא נגע בה נוכרה איהו אחשוורוש,
אחשוורוש, משום שאח עמה
ודאי, והוא הסתיר אותה ממנו.
במה הסתיר אותה ממנו? בנקדה
שהיא הקוץ של האות ד' מן
אחד, א"ח שומר ד' שלא יקרב
אחר אליה. זהו שכתוב אני
יהוה הוא שמי וכבודי לאחר
לא אתן, והנקדה הזו היא אות
ברית, שבה נשתלם א"ח לעשר,
ובה נעשה י', ומי שמשקר בכרית
מילה, גורם שתסתלק ממנו
שכינה, שהיא היחוד של הקדוש
ברוך הוא, ושולט עליו ש"ד
שהוא אחר.

ודאי י' של שדי, היא קוץ מן ד'
של אחד, ואם משקר, העביר קוץ
מן ד' מן אחד ונשאר אחר,
ומשום זה אמר הכתוב לא
תשתחווה לאל אחר וגומר,
ובאותו זמן ששולט על אדם שד
שהוא אל אחר, הוא משתעבד
בו בכל מיני ענויים, וחטא זה
גרם לישראל שישתעבדו בהם
אמות העולם.

וכי שומר אות הכרית בכל
מקום שהוא, בין בכרית מילה
בין בשפת ימים טובים, הקדוש
ברוך הוא שומר אותו בגללה
בכל מקום, ומכסה עליו
משונאיו, כמו שמשעה נאמר בו

בִּיה (תהלים צא א) בְּצֵל שְׁדִי

יתלונן, וכגוונא דאסתר דסתיר לה מאחשורוש דאיהו ערל וטמא, ושוי באתריה שנית (נ"א שדית) בדיוקנא דילה, הדא הוא דכתיב (אסתר ב יג) **כָּל אֲשֶׁר תֹּאמַר וְגוֹמַר, בְּעֶרְבֵי הַיָּמִים בָּאָה וּבִבְקָר הַיָּמִים שָׁבָה אֶל בֵּית הַנָּשִׁים שְׁנִי, וְאִיהוּ נָטִיר לָהּ מִהֶמֶן הָרָשָׁע, הַדָּא הוּא דְכֵתִיב (תהלים לב ז) מִצַּר תִּצְרָנִי, דְּאִיהוּ צַר וְאוֹיֵב. וְכַיִן הָאִי קִנְיָה דְכִסִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּאוֹת דִּילְיָה עַל אֲסֵתֵר, דְּאִיהִי קְדוּשָׁה דִּילְיָה, דְּלֹא אִיהִי קְדוּשָׁה פְּחוּת מְעַשְׂרָה, אֲתַלְבְּשׁוּ עֲשָׂרָה פְּתָרִין תְּתַאֲוִן בְּעֲשָׂרָה בְּנִין דְּהֶמֶן, דְּתַמְנָן אֶל אַחַר, דְּהֶמֶן אָמַר וְעֲשֵׂרֶת אֲלָפִים כֶּסֶף אֶשְׁקוּל וְגוֹמַר (אסתר ג ט), וְכִלְא לְנִטְלָא נּוֹקְמָא מֵאֲסֵתֵר וְאוּמְתָה, דְּאֲתַמַּר בָּהּ (שם ה א) וְתַלְבַּשׁ אֲסֵתֵר מְלָכוּת, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְסַר לוֹן בִּידְהָא וּבִידָא דְאוּמְתָה, וְתַלּוּ אוֹתוּ וְאֵת בְּנָיו עַל הָעֵץ (שם ט כה), וְאִיהוּ עֶבֶד עֵץ גְּבוּהָ חֲמֻשִׁים אָמַר, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל נּוֹקְמָא מִנִּיהּ וּמִבְּנָיו בְּשִׁכְנִיתָא עֲלָא, דְּמַחַת לְמִצְרָאֵי חֲמֻשִׁים מְכוּת.**

וְעוּד שְׁכִינְתָא אֲתַקְרִיאַת צְדָקָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעַל צְדָקָה, וּבְגִלּוּתָא אִיהִי עֲנִיָּה, וּבְנֵהָא עֲנִיִּים, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְּכִיכּוּל אִיהוּ עֲנִי כַּד אִיהוּ כַּד מֵאֲתַרִּיהּ, וּבְגִינָה אֲתַמַּר (ישעיה לג ז) **הֲיֵן אֲרָאֶלִּים צָעְקוּ חוֹצָה וְכוּ', וּבְאֵן אֲתַר אִיהוּ עֲנִי וְאִיהִי עֲנִיָּה בְּצַדִּיק דְּאִיהוּ בְּרִית, וּבְגִין דְּחָאבוּ בֵּיהּ יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא אִיהוּ נְהָר יַחֲרֵב וְיִבֶּשׁ (איוב יד יא) בְּבֵית רֵאשׁוֹן וְשְׁנִי, וְשִׁכְנִיתָא אִיהִי בֵּיהּ תְּרַבָּה וְיִבְשָׁה, בְּגִין דְּאִינוּן גְּרָמֵי דִּיתְפַּנְשׁוּן מִנִּיהּ מִיַּין עֲלָאִין, וְשִׁכְנִיתָא אֲשַׁתְּאַרְת יִבְשָׁה, הַדָּא הוּא דְכֵתִיב (בראשית א ט) יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבֶּשֶׁה.**

בְּצַל שְׁד"י יתלונן, וכמו שאסתר שהסתיר אותה מאחשורוש שהוא ערל וטמא, ושם במקומה שנית (שדית) בדמות שלה. זהו שכתוב כל אשר תאמר וגומר, בערב היא באה ובבקר היא שבה אל בית הנשים שני, והוא שמר אותה מהמן הרשע. זהו שכתוב מצר תצרני, שהוא צר ואויב. ומשום הקנאה הזו שכפה הקדוש ברוך הוא באות שלו על אסתר, שהיא הקדושה שלו, שאין הקדושה פחות מעשרה, התלבשו עשרה כתרים פחות מעשרה, בעשרה בנים של המן, ששם אל אחר, שהמן אמר ועשרת אלפים כפר כסף אשקול וגומר, והכל לטל נקמה מאסתר ואמתה, שנאמר בה ותלבש אסתר מלכות, והקדוש ברוך הוא מסר אותם בידי וביד אמתה, ותלו אותו ואת בניו על העץ, והוא עשה עץ גבוה חמשים אמה, והקדוש ברוך הוא נטל ממנו נקמה ומבניו בשכינה העליונה שהפכה את המצרים חמשים מכות.

ועוד, שכינה נקראת צדקה, והקדוש ברוך הוא בעל צדקה, ובגלות היא עניה ובניה עניים, והקדוש ברוך הוא כפיכול הוא עני, כשהוא מחוץ למקומו, ובגולה נאמר הן אראלם צעקו חצה וכו', ובאיזה מקום הוא עני והיא עניה? בצדיק שהוא ברית, ומשום שחטאו בו ישראל למטה, הנקר ההוא יחרב ויבש בבית ראשון ושני, והשכינה בו היא חרבה ויבשה, משום שהן גרמו שיתפנסו ממנו המים העליונים, והשכינה נשארת יבשה. זהו שכתוב יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה.